

Geestelijke gezondheid in de stad: op weg naar betere interventies

Waarom dit onderzoek?

Meer dan de helft van de wereldbevolking woont in steden, en dit aandeel zal naar verwachting oplopen tot 70% in 2050. Daarnaast is er wereldwijd sprake van een hoge ziektelast als gevolg van veelvoorkomende psychiatrische aandoeningen zoals depressie, angststoornissen, en verslavingen (*common mental disorders*, CMD's). Het verband tussen de stedelijke omgeving en CMD's wekt al decennia interesse bij onderzoekers. Om dit verband beter te begrijpen, en nieuwe aangrijpingspunten voor interventies te vinden, pleiten wij als onderzoekers van het interdisciplinaire Centre for Urban Mental Health aan de Universiteit van Amsterdam voor een nieuwe benadering.

Onderzoeksvraag

Wat is de relatie tussen verstedelijking en CMD's, welke stedelijke factoren houden verband met CMD's, en

hoe kunnen we het verband tussen stedelijke omgeving en CMD's het beste onderzoeken om tot nieuwe inzichten en aangrijpingspunten voor interventies te komen?

Hoe werd dit onderzocht?

We onderzochten de associatie tussen verstedelijking en de prevalentie van CMD's met recente data van de Verenigde Naties en de Wereldgezondheidsorganisatie. Ook doorzochten we de literatuur systematisch naar meta-analyses over het verband tussen stedelijke factoren en CMD's. Dit droeg bij aan het ontwikkelen van een nieuw conceptueel raamwerk voor toekomstig onderzoek.

Belangrijkste resultaten

We vonden een positieve associatie tussen verstedelijking en de prevalentie van CMD's, in het bijzonder in landen waarin de meerderheid van de

AUTEUR

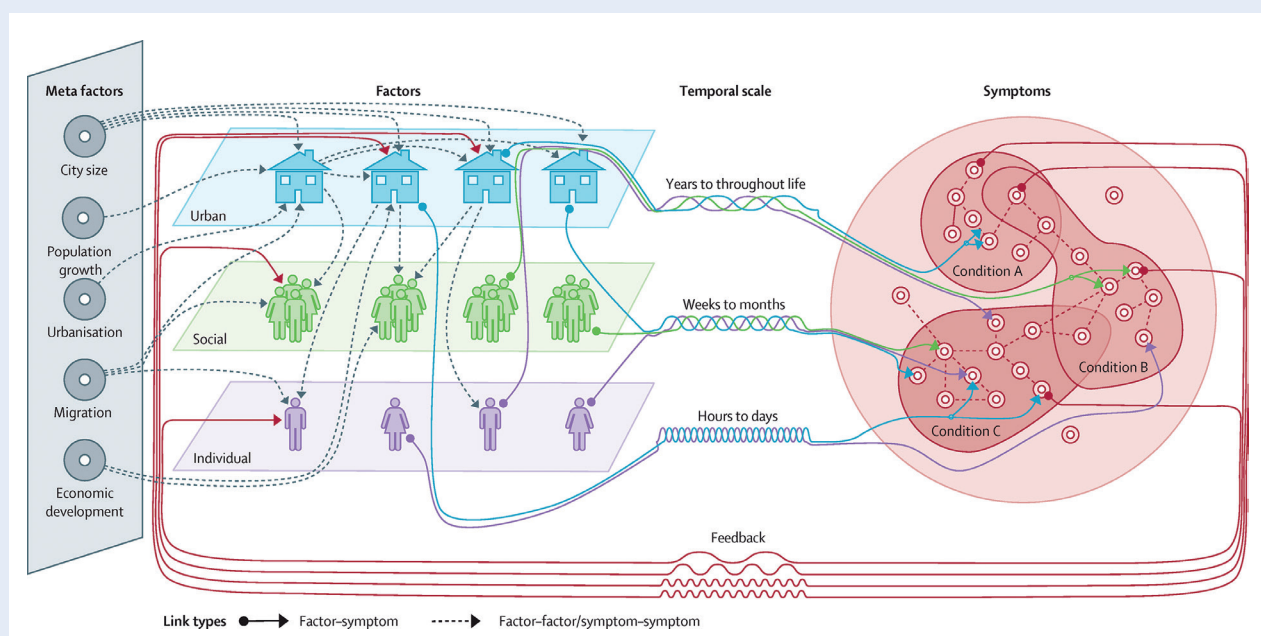
Junus van der Wal

E-mail:

j.m.vanderwal@amsterdamumc.nl

bevolking in steden woont. Daarnaast vonden we meerdere stedelijke factoren die mogelijk verband houden met het risico op CMD's, waaronder natuurlijke omgevingsfactoren (zoals luchtvervuiling of geluidsoverlast), fysieke omgevingsfactoren (zoals groenvoorzieningen), en sociale factoren (zoals sociaal-economische ongelijkheid of ervaren discriminatie). In een interdisciplinair onderzoeksteam ontwikkelden we een conceptueel raamwerk met een complexiteitswetenschappelijke benadering (figuur 1).

Figuur 1. Conceptueel raamwerk mentale gezondheid in de stad

Consequenties voor de toekomst

De notie dat factoren in een stedelijke omgeving geassocieerd zijn met CMD's roept vragen op over de aard en de richting van deze associaties. Diverse stadsfactoren interacteren ook onderling en vormen zo samen met de stadsbewoners een 'complex systeem', een denkbeeldig web van variabelen en non-lineaire verbanden waarvan het gedrag op lange termijn moeilijk te voorspellen is. Methodologie uit de complexiteitswetenschap kan daarom mogelijk eraan bijdragen dat we CMD's in stedelijke context beter begrijpen en nieuwe aangrijpingspunten voor stedelijk beleid en interventies kunnen identificeren en toetsen.

LITERATUUR

Wal JM van der, van Borkulo CD, Deserno MK, Breedvelt JF, Lees M, Lokman JC, Borsboom D, Denys D, van Holst RJ, Smidt MP, Stronks K, Lucassen PJ, van Weert JCM, Sloot PMA, Bockting CL, Wiers RW. Advancing urban mental health research: From complexity science to actionable targets for intervention. *Lancet Psychiatry* 2021; 8: 991–1000.